

ENTREVISTA A JOSÉ MONTILLA, president de la Generalitat

"La sentència del Constitucional debilita la unitat d'Espanya"

ENRIC HERNÁNDEZ

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 3 de juliol del 2010

En portes de les eleccions, José Montilla afronta el repte d'abanderar la defensa de l'Estatut i exigir-ne al Govern central el compliment íntegre sense provocar amb això la ruptura entre el PSC i el PSOE. Això el porta a proclamar que la sentència de l'Estatut és un «fracàs» per al PP i, alhora, a expressar la seva «indignació» amb el Constitucional.

-¿No és contradictori?

-El PP, a l'impugnar 201 preceptes, volia liquidar l'Estatut, però no ho ha aconseguit. Va dir que trencaria Espanya, que donava privilegis a Catalunya i fins i tot que afavoria la poligàmia, però res d'això ha passat. És més, la meitat de les lleis que desenvolupa l'Estatut han comptat amb el suport del PP. Ara bé, no podem dir que aquí no ha passat res. L'Estatut n'ha sortit afectat, amb un article declarat inconstitucional, altres de retallats i altres de subjectes a interpretació. Per això manifestem la nostra indignació per com s'ha produït aquesta sentència i el nostre rebuig al seu contingut.

-Vostè sovint critica els que plantegen carrerons sense sortida que condueixen a la frustració. ¿Pretendre que el tribunal no toqués ni una coma no era un carreró més?

-No vaig dir mai que el Constitucional no estigués legitimat jurídicament per emetre sentència, sinó que, amb la seva composició actual, estava

deslegitimats èticament, moralment i políticament per la presència de jutges amb el mandat caducat, per la vacant sense cobrir i per la recusació sense precedents d'un magistrat. En aquestes circumstàncies, s'havia d'esperar dels membres del tribunal amplitud de mires, una visió d'Estat que no ha tingut.

-¿Com es proposa rescatar els apartats mutilats de l'Estatut?

-En alguns casos el Constitucional fixa una doctrina que un nou tribunal pot canviar. Els efectes pràctics de les retallades probablement seran pocs, però l'important són els efectes polítics i emotius. L'Estatut també és un símbol. S'ha afectat gratuïtament la peça central en què se sustenta l'autogovern català, votada a més pels ciutadans. És un agressió que no afecta un article o un altre, sinó la dignitat del país. I el problema no és només de Catalunya; és de tot Espanya: la sentència no enforteix el projecte comú de tots els espanyols, debilita la unitat d'Espanya. I fa un gran favor a separatistes i separadors.

-¿Anima la independència?

-Segurament, encara que això requereix una anàlisi històrica més àmplia. Al llarg dels segles, fronteres, països i imperis han canviat. No sé què passarà a Catalunya d'aquí 50 o 100 anys.

-Al PSOE no entenen que vagi a la manifestació del 10-J...

-Però ho respecten, i molts farien el mateix en el meu lloc. Ha de ser una manifestació d'afirmació com a país, i per tant plural. Tots amb la senyera, que és el que ens uneix.

-¿Queda algú al PSOE federalista de debò?

-El seu comitè i la seva executiva són federals, i si Espanya s'assembla avui a un Estat federal, tot i que imperfecte, és pel PSOE, no pel PP. Sense l'esquerra al poder Catalunya no hauria tingut mai un nou Estatut.

-¿Realment confia a forjar la unitat catalana en defensa de l'Estatut que tant es reclama?

-Quan coneguem de manera formal la sentència i l'analitzem, hi haurà un ple extraordinari al Parlament. Buscaré una posició comuna, encara que sigui de mínims, amb les diferents forces que aposten per l'autogovern català. Però tampoc sóc un il·lús: estem a pocs mesos que hi hagi les eleccions catalanes, i és normal que cada partit fixi la seva estratègia de futur en el seu programa electoral.

-¿Unitat també a Madrid?

-Podem estar junts en algunes coses, però en altres és molt difícil en època de campanya. La història ens diu que sempre hi ha qui vol jugar amb avantatge. Ara, per defensar l'autogovern és molt important que hi hagi unitat aquí. Si hi ha unitat a Catalunya n'hi pot haver a Madrid. Si aquí no hi ha unitat, ningú la pot reclamar a Madrid.

-¿Fins i tot a costa d'un xoc entre el PSC i el PSOE?

-La unitat és per defensar allà el que acordem aquí, no per donar suport a propostes unilaterals que algú es tregui de la màniga. Jo vull que hi hagi unitat.

-En plena crisi, i a pocs mesos de les eleccions catalanes, ¿veu Zapatero en disposició de capitanejar el pla de rescat de l'Estatut, reformes legislatives incloses? Tenint en compte que dóna per acabat el procés de descentralització...

-Són coses perfectament compatibles. Entenc que la seva prioritat sigui la crisi; també és la meva. Però una cosa no exclou l'altra, els ciutadans no ho entendrien. Hem de ser capaços de fer les dues coses. És el final d'un procés i l'inici d'un altre. Hi ha objectius pendents.

-La crisi i les enquestes han instaurat una sensació col·lectiva de final d'etapa. La fórmula del tripartit sembla ja esgotada...

-Evidentment, obrim una nova etapa, i la forma del govern la decidiran els ciutadans. El primer Govern de progrés tenia per missió ampliar l'autogovern; i el segon, desenvolupar l'Estatut i dotar el país de les infraestructures i les polítiques socials que necessitava, en un moment de creixement econòmic. Aquesta és una altra etapa, amb una llarga crisi i una sentència que afecta l'Estatut, encara que parcialment. S'ha de refer el pacte estatutari i reforçar la lluita contra la crisi.

-Davant la magnitud d'aquests desafiaments, CiU afirma que Catalunya necessita un govern fort...

-No sé què volen dir amb això d'«un govern fort». ¿Un govern de CiU o amb el PP? El que necessita Catalunya és un president clar i transparent, no un que amagui les seves conviccions.

-En aquest context, ¿tindria sentit una entesa PSC-CiU?

-Té sentit, i he predicat amb l'exemple, els acords en els grans temes de país: immigració, recerca, educació, infraestructures... Aquests pactes

seran necessaris en el futur. Però que ningú s'enganyi: governi qui governi, els pròxims anys no seran fàcils.

-No falten els que tornen a apostar per l'anomenada sociovergència...

-Crec que és bo que hi hagi govern i oposició, cosa que no exclou els pactes en grans temes de país.

-Es va proposar evitar que les diferències amb els seus socis perjudiquessin el Govern català. ¿Creu que ho ha aconseguit?

-Bastant, encara que és lògic que en un govern de coalició amb tres partits a vegades puguin aflorar algunes diferències, que els mitjans reflecteixen perquè el desacord és més notícia que l'acord. El que passa és que ens falta cultura de coalició: no es demana cohesió, sinó monolitisme. Això no passa en altres països europeus.

-Hi ha la percepció que la Generalitat va advertir de la gravetat de la crisi i va predicar austeritat molt abans que el Govern central...

-No només la va predicar, sinó que la va practicar. Durant l'últim trimestre del 2007 vam emprendre les primeres mesures per retallar la despesa en més de 400 milions d'euros. Ho vam fer per evitar que es disparés el dèficit, al veure que s'enfonsava la recaptació d'alguns impostos, com el de transmissions. Malgrat que l'economia encara creixia, vam percebre la desacceleració del sector de la construcció. A principis del 2008 ja estava clar, per mi, que estàvem en una situació de crisi. Per aquest motiu l'abril del 2008 vam aprovar un paquet de 42 mesures contra la crisi.

-En paral·lel, el 2007 el Govern central aprovava el xec nadó. ¿La tisorada de Zapatero hauria sigut menys dolorosa si s'hagués aplicat a l'inici de la crisi?

-Segurament, però s'hauria d'haver aplicat igual. El que passa és que estaríem més preparats psicològicament. Jo crec que ens esperen uns quants anys de crisi. Nosaltres, Catalunya i Espanya, hem d'assumir que s'ha acabat això de gastar finançant amb càrrec al dèficit els diners que et deixen uns tercers. No ens en prestaran.

-Últimament la corrupció s'ha instal·lat en el debat polític català. Sembla que vostè no veia amb bons ulls que el Parlament investigués els suposats vincles entre Millet i el finançament de CDC...

-Quan hi ha indicis d'irregularitats s'han d'aclarir. Un cop dit això, sempre he mantingut, ara i abans, que no sóc gaire favorable a les comissions d'investigació quan hi ha procediments judicials oberts. És veritat que algun dels procediments judicials en marxa segueix per a molts un ritme manifestament millorable.

-La correspondència de Millet indica que, suposadament, negociava el 4% de la comissió per les obres públiques que adjudicava el Govern de CiU i la repartia amb el partit.

-Si això és així, al marge de la comissió d'investigació, espero que la justícia, que és a qui li correspon, tingui interès a investigar-ho, i que CiU tingui interès a aclarir-ho.

-¿A vostè el senyor Millet li va demanar alguna cosa alguna vegada?

-No, no em va demanar mai res respecte a aquests temes d'actualitat.

-Però vostè surt citat en la correspondència de Millet...

-Suposo que al·ludeix a quan enviava cartes a tots els grups parlamentaris de Madrid perquè recolzessin esmenes als Pressupostos Generals de l'Estat en favor del Palau de la Música. Era una pràctica habitual, però, al marge d'això, no em va demanar mai res concret.

-A l'inici del cas de l'hotel del Palau, vostè va posar la mà al foc pel conseller Castells la vigília que declarés davant la jutge. ¿Ho continua fent?

-Sí, continuo posant la mà al foc pel conseller i pel Govern.

-Si al PSC la mera imputació acostuma a comportar el cessament del càrrec públic, ¿per què García-Bragado, imputat en el cas de l'hotel del Palau, continua com a tinent d'alcalde de Barcelona?

-Aquesta doctrina tampoc és estrictament així. Si s'estableixen paral·lelismes amb Santa Coloma, són casos diferents: allà l'alcalde va ser imputat, detingut i empresonat. Són coses molt diferents. Imputar algú és molt fàcil. En qualsevol denúncia amb una mínima versemblança, si és admesa a tràmit, pots acabar imputat, encara que després el procés s'arxivi. Estar imputat no és estar acusat, ni processat, ni condemnat.

-Els casos Palau i Pretòria deixen sense arguments els que reivindiquen l'activitat pública i combaten el tòpic segons el qual tots els polítics són iguals. I, a més, els partits tampoc han impulsat les mesures per a la regeneració democràtica anunciades...

-Crec que, malgrat tot, hem fet passos cap endavant perquè hi hagi més transparència. La llei electoral no l'hem pogut aprovar perquè necessita el suport de dos terços del Parlament i a alguns ja els va bé la normativa vigent, de manera que no tenen interès a canviar-la. Com, per cert, no la

van voler canviar durant els 23 anys que van governar, malgrat que per fer-ho no necessitaven permís de Madrid.

-Moltes recomanacions contra la corrupció de l'Oficina Antifrau han caigut en sac foradat.

-Sí. Algunes d'aquestes recomanacions s'han incorporat a la legislació: s'han modificat les lleis d'urbanisme; finances públiques a la Generalitat, Sindicatura de Comptes; i Protectorat de Fundacions. I també s'han fet canvis que afecten les subvencions que dona el Govern català.

-Suposo que comparteix el temor que l'abstenció es dispari en les eleccions al Parlament. ¿Quins missatges transmetria als ciutadans perquè vagin a votar?

-Primer, que no tots els polítics són iguals. La majoria dels polítics són gent honesta, encara que potser alguns no ho siguin. I no tots fem política pensant en els mateixos col·lectius. A mi em preocupa el bé de la majoria, en especial el d'aquells que més necessiten la política perquè no tenen recursos, les classes més febles, les més desafavorides. Els poderosos ja fan política amb la seva influència i els seus diners.